

ด่วนมาก

ที่ มท 0308.4/ 12827

สำเนาเอกสารนี้การคุณรัฐมนตรี	8046	ชุด
รับที่.....	วันที่ 21 พ.ย. 2548	ที่ ๑๖๗
กระทรวงมหาดไทย		ธ.ค. 2/557
10.10.26.		21 พ.ย. ๒๕๔๘
ถนนอัษฎางค์ กกม. 10200		

18 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีฯ จำนวน 80 ชุด

2. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ นร 0804/7567

ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2548 จำนวน 1 ชุด

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 เรื่องการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 1 ปี ของบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ดังนี้

1. อนุมัติผ่อนผันให้เฉพาะกลุ่มนบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง (บุคคลเป้าหมายที่ขอลายการสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทย และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย) ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0308.4/8877 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2548 ข้อ 1.1.1 อยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวต่อไปได้อีก 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม - 24 พฤศจิกายน 2548 และให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 (เรื่องการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2546 ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 1 ปี บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

2. เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ตลอดจนผู้ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ รัดกุม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในเรื่องนี้ร่วมกับรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกชิดชัย วรรณสสิตย์) รองนายกรัฐมนตรี (นายสุรเกียรติ์ เสนียรไทร) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) เพื่อกำหนดรอบทิศทางในการดำเนินการ เชิงนโยบายให้เป็นที่ยุติชัดเจนก่อน แล้วจึงจัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง โดยให้พิจารณาขุนทดการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 (เรื่องผลการประชุมสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2548) เห็นชอบและอนุมัติไว้แล้วประกอบด้วยแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอรายงานผลการดำเนินการตามติดตามและรับมติรัฐมนตรีตั้งกล่าวข้างต้นดังนี้

1. สาระสำคัญของเรื่องที่เสนอให้ติดตามและรับมติพิจารณา

1.1 กรณีการกำหนดสถานะตามกฎหมายแก่บุคคลพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงที่ได้รับการอนุมัติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว ซึ่งมีบุคคลเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 157,150 คน นั้น กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

1) กรณีของรายการสัญชาติไทย มีบุคคลเป้าหมายตามติดตามและรับมติรัฐมนตรี จำนวน 90,739 ราย อำเภอที่ได้อนุมัติสัญชาติไทยแล้ว จำนวน 82,814 ราย (โดยในช่วงระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 3 เดือน นั้น อำเภอที่ได้อนุมัติสัญชาติไทยเพิ่มเติมไปแล้ว จำนวน 1,079 ราย) ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 5,068 ราย (ไม่อยู่ในพื้นที่ 5,042 ราย, เสียชีวิต 2 รายและขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองฯ 24 ราย) คงเหลือที่ต้องดำเนินการ จำนวน 2,857 ราย

2) กรณีขอสัญชาติไทย มีบุคคลเป้าหมายตามติดตามและรับมติรัฐมนตรี จำนวน 29,115 ราย สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมได้ ดังนี้

(1) อยู่ระหว่างขั้นตอนนำเรียนรู้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาใช้ดุลพินิจตามกฎหมาย จำนวน 6,377 ราย

(2) ผ่านการพิจารณาจากที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อยและอยู่ระหว่างรอผลการตรวจสอบพฤติกรรมด้านยาเสพติดและอาชญากรรม ก่อนนำเรียนรู้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาใช้ดุลพินิจตามกฎหมาย จำนวน 6,777 ราย

(3) อยู่ระหว่างกรรมการปักครองตรวจสอบคุณสมบัติ ความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารและการตรวจสอบพฤติกรรมจากการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย จำนวน 13,528 ราย

(4) พนประวัติอาชญากรรม จำนวน 14 ราย

(5) อยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานของจังหวัด จำนวน 1,826 ราย

(6) ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 593 ราย (ไม่อยู่ในพื้นที่ 577 ราย, เสียชีวิต 2 ราย และรอการพิสูจน์สถานะบุคคล 14 ราย)

ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 3 เดือน นั้น กระทรวงมหาดไทยได้นำคำร้องเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย จำนวนทั้งสิ้น 10,292 ราย และได้ร่างดัดให้จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ส่งคำร้องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย ระดับจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 9,098 ราย

3) กรณีขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย มีบุคคลเป้าหมายตามติดตามและรับมติรัฐมนตรี จำนวน 37,296 ราย นั้น สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมได้ ดังนี้

(1) ออยู่ระหว่างขั้นตอนนำเรียนรู้มันตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาใช้คุลพินิจตามกฎหมาย จำนวน 2,716 ราย

(2) ออยู่ระหว่างกรรมการปักครองตรวจสอบคุณสมบัติ ความครบถ้วน ถูกต้อง ของเอกสารและตรวจสอบพฤติกรรมเจ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 19,333 ราย

(3) ออยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานของจังหวัด จำนวน 6,801 ราย

(4) ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 8,446 ราย (ไม่อยู่ในพื้นที่ 7,064 ราย, เสียชีวิต 944 ราย, ไม่ประสงค์ยื่นคำร้อง 2 ราย, ต้องโ去过ช้ำคุก 2 ราย, ได้สถานะแล้ว 2 ราย, ขาดคุณสมบัติ 1 ราย และจังหวัดขอปรับลดยอด 431 ราย)

ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาที่ได้รับอนุญาติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 3 เดือน กระทรวงมหาดไทย ได้นำคำร้องเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย จำนวนทั้งสิ้น 950 ราย และได้เร่งรัดให้จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ส่งคำร้องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย ระดับจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 7,158 ราย

4) ประเด็นปัญหาที่สำคัญ

(1) กรณีคำร้องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย ระดับจังหวัด ซึ่งจังหวัดได้ส่งให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการแล้วนั้น จำเป็นต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสาร ประกอบคำร้อง และตรวจสอบพฤติกรรมโดยหลายหน่วยงานอย่างเข้มงวด ก่อนนำเรียนรู้มันตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาใช้คุลพินิจตามกฎหมาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมด้านยาเสพติด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมด้านยาเสพติด ตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย โดยเฉพาะในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจำเป็นต้องมีการพิมพ์ลายนิ้วมือทุกราย (ยกเว้นบุคคลที่อายุไม่เกิน 15 ปี) ในรายที่มีการพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ถูกต้องจะต้องส่งกลับคืนไปพิมพ์ลายนิ้วมือยังสำนักทะเบียนอำเภอที่ยื่นคำร้อง และส่งกลับมาตรวจสอบใหม่ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องดำเนินการโดยเคร่งครัดและใช้ระยะเวลาในแต่ละราย พอดีสมควร เพื่อมิให้กระทบต่อกำลังของประเทศไทย เพราะกระทำในนามราชอาณาจักรไทย ทำให้ยากต่อการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

(2) ในช่วงระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุญาติผ่อนผันให้เฉพาะกลุ่มนุกคอบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง (บุคคลเป้าหมายที่ของลงรายการสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทย และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย) อัญเชิญไปประเทศไทยเป็นการชั่วคราวต่อไปได้อีก 3 เดือน (นับตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม - 24 พฤศจิกายน 2548) และให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว นั้น ในบางจังหวัดที่มีบุคคลเป้าหมายที่ต้องดำเนินการเป็นจำนวนมาก ได้ประสานปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย เมืองส่องสอน กาญจนบุรี ราชบุรี และตาก เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ

(3) บุคคลเป้าหมายไม่อยู่ในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามตัวให้มาดำเนินการตามขั้นตอน ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

1.2 กระทรวงมหาดไทยโดยกรรมการปักหมุดรีเม่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 เข้าหารือในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ในการนี้ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ได้ประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกชิดชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและนายกฤษณะ รุ่งโรจน์เกียรติ เลขาธุการ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเวิน ชิดชอบ) เข้าร่วมประชุมด้วย โดยที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการดังนี้

1) เห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีขออนุมัติงบกลางปี 2549 เพื่อดำเนินโครงการรองรับบุคคลที่ไม่มีอยู่ในระบบทะเบียนราษฎร และโครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์ฯ

2) นำเสนองานที่สูง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 ดังนี้

(1) กรณีกลุ่มที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอลงทะเบียนราษฎร ขอสัญชาติไทย และขอสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย จำนวนประมาณ 1.5 แสนคน ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 3 เดือน ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นลำดับแรกก่อน โดยเห็นควรให้มีคณะกรรมการพิจารณา รับผิดชอบแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะ

(2) กรณีกลุ่มที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอลงทะเบียนราษฎร จำนวนประมาณ 2.2 แสนคน ซึ่งมีคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 มิได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวอีก ทำให้ไม่สามารถเป็นคนไทยแล้ว แต่ยังคงอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ไม่สามารถสังกัดได้ และกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว ซึ่งเดิมคณะกรรมการรัฐมนตรี เคยมีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี คนกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ ดังนั้น จึงควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาบทบาทการผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ โดยนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน ครบถ้วน เกี่ยวกับบุคคลนับพื้นที่สูง พร้อมกับเหตุผลที่เสนอขอผ่อนผันเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาบทบาทการผ่อนผันให้คนเหล่านี้อาศัยอยู่ชั่วคราวอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา กำหนดแผนงานและมาตรการรองรับการแก้ไขปัญหาบุคคลนับพื้นที่สูงข้างต้นอย่างเป็นระบบ และให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

1.3 กรณีตามข้อ 1.2 2) (1) ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเร่งพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นลำดับแรกก่อน โดยเห็นควรให้มีคณะกรรมการ

เนพะกิจรับผิดชอบแก้ปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะ นั้น กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแผนงานและมาตรการ รองรับ โดยจัดทำโครงการสำรวจและกำหนดสถานะบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงตามมติ คณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 ส่งให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ เพื่อนำเสนอ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) พิจารณาและนำเสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไปแล้ว ในกรณี สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติได้มีความเห็นว่า เนื่องจากกลุ่มบุคคลเป้าหมายมีมาก คาดว่าไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สมควรที่ กระทรวงมหาดไทยจะได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีขอขยายเวลาการอนุมัติผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวพร้อมกับ กลุ่มผู้ที่อยู่พยพเข้ามาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 เพื่อนำบุคคลทั้ง 2 กลุ่มเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหา สถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 เช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ทั้งนี้ โดยให้นำเสนอข้อเท็จจริง และเหตุผลที่เหมาะสม เพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

2. เหตุผลความจำเป็น

เนื่องจากการเร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ 23 สิงหาคม 2548 ไม่สามารถดำเนินการกับบุคคลเป้าหมาย ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ กำหนดได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องผ่อนผันให้กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ซึ่งได้ยืน คำรับรองและอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย อยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นการ ชั่วคราว สำหรับผู้ที่อยู่พยพเข้ามาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 ซึ่งได้จัดทำทะเบียนประจำไว้แล้ว เนื่องจาก มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 มิได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวไว้ และเดิมคณะกรรมการรัฐมนตรีเคยมี มติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี คนกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งภายใต้ กระบวนการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหา สถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 เช่นเดียวกัน

3. ความเร่งด่วนของเรื่องที่เสนอ

เนื่องจากการอนุมัติผ่อนผันให้กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงที่ได้ยืนคำรับรองขอ ลงรายการสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทยและขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และอยู่ระหว่าง การพิจารณากำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 จะสิ้นสุด ระยะเวลาผ่อนผันในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2548 ดังนั้น หากกลุ่มดังกล่าวไม่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว ก็จะมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการดำเนินการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย จะไม่สามารถดำเนินการได้ สำหรับกรณีผู้ที่อยู่พยพเข้ามาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 ซึ่งได้จัดทำทะเบียน ประจำไว้แล้ว เนื่องจากมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 มิได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวไว้ และ เดิมคณะกรรมการรัฐมนตรีเคยมีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี หากไม่ได้รับการผ่อนผันให้ อยู่ชั่วคราวก็จะมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเช่นเดียวกัน

4. ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงมหาดไทยได้นำเรื่องการดำเนินการตามติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ซึ่งได้ประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกชิดชัย วรรณาสถิตย์) เป็นประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน นายกे�ษม รุ่งธนเกียรติ เลขาธุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) และผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกรรมการ เข้าร่วมประชุมด้วย โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย นำเสนอคณะกรรมการติดตามรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหานักศึกษาพื้นที่สูง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากมติติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548

5. ข้อเสนอให้คณารัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยจึงเสนอให้คณารະรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติผ่อนผันให้เนพากลุ่มนบุคคล
บนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ซึ่งได้ยื่นคำร้องและอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดสถานะบุคคลตาม
กฎหมาย จำนวน 60,229 คน (บุคคลเป้าหมายที่ขอลายการสัญชาติไทย 2,857 คน ขอสัญชาติไทย
28,522 คน และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย 28,850 คน) และกลุ่มนบุคคลบนพื้นที่สูง
และชุมชนบนพื้นที่สูงที่อยู่พื้นที่สูงที่ 3 ตุลาคม 2528 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งในการดำเนินการแก้ไข
ปัญหาตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณารະรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม
2548 ภายใต้การอำนวยการของคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
ได้อย่างต่อเนื่องในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลตามยุทธศาสตร์ฯ

จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ພລອກການສເລກ ១២៥ ៣

(คงศักดิ์ วันทนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ເພັນຕໍ່ມ້າຮວຍໂທ

(ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

กรมการปกครอง สำนักกิจการความมั่นคงภายใน

ส่วนประสาหราชการ

โทร/โทรสาร 0-2223-6740

ค/รบก/รวมเรื่อง 3 p 36

กราบเรียน นรม, ผ่านรอง นรม.

เห็นควรอนุมัติให้เรือนอ ครม. พิจารณา
ในวันที่ ๑๗ ก.ย. ๖๒ เนื่องจากมีความจำเป็น
เร่งด่วน ตาม น. ๙ แห่ง พรบ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ

(นายบรรดกติ อุวรรณโน)
ผู้อำนวยการกองบริหารและประเมินผล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... สำนักงานสภากา回事มั่นคงแห่งชาติ สำนักถังกิจการกฎหมายมั่นคงภายในประเทศไทย โทร. ๐๒-๒๖๔๒๘๐๙๕๙๙

ที่ ๑๙๐๘๐๗๙๗๐๐ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(นอส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสติทย์)

๑. สำนักงานสภากา回事มั่นคงแห่งชาติขอเรียนสรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะ และสิทธิของบุคคล ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. โดยมี รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งได้พิจารณาเรื่องสำคัญ รวม ๖ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ พิจารณาแผนปฏิบัติงานรองรับในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (ตามมติคณะรัฐมนตรี ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙)

ที่ประชุม ได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานรองรับยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งกำหนดดำเนินการภายใน ห้วง ๒ ปี ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ ๑) ขั้นเตรียมการ (ม.ค. - ก.ค. ๒๕๕๙) ดำเนินการในเรื่องของการกำหนดแผนงานและองค์กรบริหารจัดการยุทธศาสตร์ ๒) ขั้นดำเนินการ (ต.ค. ๒๕๕๙ - ก.พ. ๒๕๕๕) ประกอบด้วยมาตรการระยะเร่งด่วน และ มาตรการระยะยาวในการแก้ไขปัญหานี้ สถานะในประเทศไทยทั้งระบบ รวมทั้งดำเนินการเรื่องการให้สิทธิต่างๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย และ ๓) ขั้นประเมินผล (ต.ค. ๒๕๕๕ - ม.ค. ๒๕๕๐) เพื่อสรุปผลการดำเนินการ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ในระยะต่อไป

ทั้งนี้ โดยมีข้อคิดเห็นว่า กิจกรรมภายใต้มาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน รวมทั้งดำเนินการในห้วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน จึงควรพิจารณาวางแผนการดำเนินการในรายละเอียดให้มีความซัดเจน และเป็นระบบยิ่งขึ้น

๑.๒ พิจารณาสถานการณ์ปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

ที่ประชุม ได้พิจารณาหลักการสำคัญของยุทธศาสตร์ฯ และมีข้อคิดเห็นว่า โดยที่หลักการของยุทธศาสตร์มีลักษณะเปิดกว้าง และยืดหยุ่น โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการรับรองสถานะและสิทธิขึ้นพื้นฐาน ทำให้เกิดช่องว่างหรืออุดลักษณ์ที่เป็นปัจจัยคงคู่ให้มีการอพยพเข้ามาใหม่เพิ่มขึ้น ขณะที่การสกัดกั้นป้องกัน กระทำได้ยาก นอกจากนั้นการเปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมแก้ปัญหาอาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง เมื่อจากมีมุมมองต่อการแก้ปัญหาที่ต่างกัน

ที่ประชุมจึงพิจารณาเห็นสมควรให้มีการศึกษาทางวิชาการเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหา จุดอ่อนค้างกล่าว และควรมีการคัดกรองภาควิชาการ รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมอย่าง รอบคอบ เหมาะสม รวมทั้งให้มีการบูรณาการการสักดิ้นและป้องกันอย่างเข้มแข็ง จริงจังเป็นการเฉพาะ

สำหรับ กรณีกลุ่มนักศึกษา ซึ่งเรียกร้องขอสถานะตามยุทธศาสตร์ฯ เห็นสมควรให้มีการพิจารณาถัดกรอง โดยรอบคอบก่อน เนื่องจากยังมีประเด็นปัญหาที่กระบวนการต่อ ความมั่นคงหลายส่วน โดยให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติรับไปตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมให้ชัดเจน ส่วนกลุ่ม ชาวเลมอร์แกน เป็นกลุ่มที่สมควรให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากน้ำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการ

๑.๓ พิจารณาโครงการหลักกรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ

ที่ประชุม ได้ให้ความเห็นชอบโครงการรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ๒ โครงการ ตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย และให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

(๑) โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มี ชื่อยื่นในระบบทะเบียนรายฐาน จำนวน ๘๗,๘๗๗,๕๐๐ บาท ซึ่งจะดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ (ส.ค. – ธ.ค. ๒๕๔๙) สำรวจกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียน และสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ๑ แสน คนเศษ งบประมาณ ๑๕,๒๗๙,๐๐๐ บาท ระยะที่ ๒ (ต.ค. ๒๕๔๙ – ก.ย. ๒๕๕๐) สำรวจกลุ่มเป้าหมาย ทั่วไป ประกอบด้วยกลุ่มที่จดทะเบียนไว้เดิม ๕ แสนคน และกลุ่มอื่นๆ ประมาณ ๑ ล้านคนเศษ งบประมาณ ๑๕๒,๖๓๕,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ โดยขอรับการสนับสนุนจากงบกลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐

(๒) โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ใน ประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์ฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้ที่จดทะเบียนไว้เดิม จำนวน ๕ แสนคนเศษ โดยใช้หลักเกณฑ์กำหนดสถานะใหม่ตามยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งการจัดตั้งสำนักงาน และชุดปฏิบัติการระดับจังหวัด ให้ครบถ้วนจังหวัดเพื่อดำเนินการ งบประมาณ จำนวน ๖๕,๗๗๖,๘๐๐ บาท โดยขอรับการสนับสนุนงบกลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ดำเนินการในห่วง ต.ค. ๒๕๔๙ – ก.ย. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการสำรวจบุคคลเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ ให้ กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการ และกฎหมายรองรับการสำรวจ ให้ สามารถครอบคลุมการแก้ไขปัญหาคนไร้สถานะในประเทศไทยทั้งระบบ การให้ความคุ้มครองบุคคล เป้าหมายให้สามารถอาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราวระหว่างรอการสำรวจ และพิสูจน์สถานะ รวมทั้งการสร้างหลักประกันในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ และการป้องกันปัญหาผลกระทบ และจุดอ่อนต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ นอส.

ที่ประชุม มีมติเห็นชอบหลักการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อน การปฏิบัติงานของ นอส. รวม ๓ คณะ ตามข้อเสนอของ สมช. ได้แก่ ๑) คณะกรรมการอำนวยการประสานงาน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ มีรองเลขานุการ สภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน ๒) คณะกรรมการกำกับดูแลการสำรวจเพื่อจัดทำเอกสารแสดงคุณ และการเร่งรัดให้สถานะตามยุทธศาสตร์ มีอธิบดีกรมการปกครองเป็นประธาน และ ๓) คณะกรรมการศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะสิทธิของบุคคล ซึ่งไม่มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์ในการได้รับสถานะให้อาชญาในประเทศไทย มีที่ปรึกษาด้านการประสานกิจกรรมความมั่นคง ของสมช. เป็นประธาน โดยมีผู้แทนประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ และองค์กรพัฒนาเอกชน

ทั้งนี้ ให้ประธาน นอส.เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และองค์กร-
พัฒนาเอกชน เข้าร่วมประชุมอนุกรรมการทุกครั้ง

๑.๕ พิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ กรุณารับฟัง

ที่ประชุม มีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑) กรณีกลุ่มที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอลงทะเบียนรายการสัญชาติไทยขอสัญชาติไทย
และสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย จำนวนประมาณ ๐.๕ แสนคน ให้
กระทรวงhardt ไทยเร่งพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็น
ลำดับแรกก่อน โดยเห็นควรให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจ รับผิดชอบแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการเฉพาะ

๒) กรณีก่อคุมที่อพยพเข้ามาหลัง ๓ ตุลาคม ๒๕๗๙ จำนวนประมาณ ๒.๒ แสนคน
ซึ่งมีคิรน.๒๑ ส.ก.๒๕๔๘ นี้ได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวอีก ทำให้มีสถานะเป็นคนหกบหนี้เงินเดือนอยู่ในประเทศไทย
คนก่อคุมนี้โดยข้อเท็จจริงแล้วอาศัยอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ไม่สามารถส่งกลับได้ และ
กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว ซึ่งคิรน. เกษมนิมิตผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์
สถานะเป็นรายปี คนก่อคุมนี้ถือเป็นก่อคุมเป้าหมายหนึ่งภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ
ดังนั้น จึงควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาบทวนการผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไข
ปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ โดยให้นำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนครบถ้วน เกี่ยวกับบุคคลนั้นที่สูง
พร้อมกับเหตุผลที่เสนอขอผ่อนผันเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณา
บทวนการผ่อนผันให้คนเหล่านี้อาศัยอยู่ชั่วคราวอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา
กำหนดแผนงาน และมาตรการรองรับการแก้ไขปัญหาบุคคลนพีนที่สูงขึ้นอย่างเป็นระบบ
และให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

**๑.๖ พิจารณาปัญหาชาวเกรียงบ้านหัวยแห้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ขอสิทธิอาศัยอยู่ใน
ประเทศไทยเป็นการชั่วคราว**

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นว่า จากข้อเท็จจริงคนกลุ่มนี้ เป็นผู้ที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยนานแล้ว
แต่ต่อกำลัง ถือเป็นกลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ สมควรนำเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาภายใต้
ยุทธศาสตร์ฯ แต่จากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการคาดคะเนยืนยันเร่งงานต่างด้าว ทำให้เกิดปัญหาซึ่งกระทบต่อ
การได้รับสิทธิในการกำหนดสถานะ ดังนั้นจึงควรพิจารณาแก้ไขปัญหา โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไป
พิจารณาดำเนินการ

**๑.๗ ประเด็นข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รองนายกรัฐมนตรี ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ
การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ในการกำหนดสถานะบุคคลว่า จะต้องอยู่บนฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ ถูกต้อง
โดยมีแผนปฏิบัติงานรองรับ และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้สถานะต่อไปลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน
พร้อมกับให้ข้อสังเกตเรื่องเงื่อนไขระยะเวลาภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งกำหนดให้บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัย
ในประเทศไทยเป็นเวลา ๑๐ ปี (อพยพเข้ามาก่อน ๑๙ มกราคม ๒๕๓๘) มีสิทธิยื่นคำร้องขอสถานะ
เป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ว่าอาจเป็นปัจจัยดึงดูดให้มีการอพยพเข้ามาใหม่ ดังนั้น
จึงต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ และหากเกิดปัญหาหรือผลกระทบที่รุนแรง สามารถเสนอทบทวน
ให้เหมาะสม เพื่อผลิตต่อผลประโยชน์ และความมั่นคง โดยรวมของชาติ**

๒. จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา ดังนี้

๒.๑ เห็นชอบผลการประชุมตามข้อ ๑ เพื่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป

๒.๒ เห็นชอบให้นำผลการประชุมเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาใน ๒ ประเด็น คือ

๑) อนุมัติคงบกลางปีงบประมาณ ๒๕๔๕ เพื่อดำเนินการโครงการรองรับ
ยุทธศาสตร์ ๒ โครงการ ตามข้อ ๑.๗

๒) แนวทางการแก้ไขปัญหาบุคคลนพีนที่สูงและชุมชนบันพีนที่สูงตามข้อ ๑.๕

- เห็นชอบ

พ.ศ.๒๕๔๘ ๑๔๖/

(ชิดชัย วรรษสกิตย์)

รอง ผอ.รม.

๑๒ ต.ค ๒๕๔๘

ผลเอกสาร

(วินัย ภักดิยกุล)

เลขานุการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

ตัวบันทึก
ที่นร ๐๘๐๔/๖๕๙/๗

สำนักงานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๗๙/๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง พลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๔/๖๕๐๔
ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางและมาตรการรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘) และสำนักงานฯ ได้สรุปผลการประชุมดังกล่าวไว้เรียนรองนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ผลการประชุม และอนุมัติให้นำไปใช้ในการรองรับยุทธศาสตร์และแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมด้วย เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) โดยในส่วนของกระทรวงมหาดไทยมีประเด็นที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

๑. การดำเนินการเพื่อนำกลุ่มชาวເລມອ້ແກນເຂົ້າສູ່กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ

๒. นำเสนอกิจกรรมที่ข้อมูลติงบกลางปี ๒๕๕๘ เพื่อดำเนินโครงการรองรับยุทธศาสตร์ (โครงการคือ ๑) โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคล ที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนรายฉู่ และ (๒) โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อยู่พื้นที่อาชญากรรมในประเทศไทยดีดต่อ กันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์

๓. นำเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหานักศึกษาพื้นที่สูง
และชุมชนบนพื้นที่ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากมติคณะกรรมการเมื่อ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

๔. การพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาภาวะเรื้อรังบ้านที่วายเหลือง อ้าวเฉาสวนผึ้ง
จังหวัดราชบุรี

ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยรับความเห็นของ นอส. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการใน
แต่ละประเด็นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลโท

(สุรพลด เพื่อนอัยกา)

รองเลขานุการฯ ปฏิบัตริราชการแทน
เลขานุการสภากวมมั่นคงแห่งชาติ

สำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ

โทร. ๐-๒๖๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๗๐๕

โทรสาร ๐-๒๖๒๕-๘๐๕๙

คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะกรรมการตุรี

เรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องที่ .....

เรื่อง การดำเนินการตามมติคณะกรรมการตุรี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548

โดย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

*****

1. ความเป็นมา

คณะกรรมการตุรีได้มีมติเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 เรื่องการดำเนินการตามมติคณะกรรมการตุรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 1 ปี ของบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ดังนี้

1. อนุมัติผ่อนผันให้เฉพาะกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง (บุคคลเป้าหมายที่ขอลงทะเบียนการสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทย และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย) ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0308.4/8877 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2548 ข้อ 1.1.1 อยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นการ ชั่วคราวต่อไปได้อีก 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม - 24 พฤศจิกายน 2548 และให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายตามมติคณะกรรมการตุรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 (เรื่องการดำเนินการตามมติคณะกรรมการตุรีเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2546 ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 1 ปี บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

2. เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ตลอดจนผู้ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ รัดกุม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในเรื่องนี้ร่วมกับรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกชิดชัย วรรณสถิตย์) รองนายกรัฐมนตรี (นายสุรเกียรติ เสน่ห์ยิ่งไทย) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) เพื่อกำหนดรอบทิศทางในการดำเนินการ เชิงนโยบายให้เป็นที่ยุติธรรมก่อน แล้วจึงจัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งหมดอีกรอบหนึ่ง โดยให้พิจารณาอยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งคณะกรรมการตุรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 (เรื่องผลการประชุมสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2548) เท็นชื่อบนและอนุมัติไว้แล้ว ประกอบด้วย แล้วนำเสนอคณะกรรมการตุรีต่อไป

2. สาระสำคัญของเรื่องที่เสนอให้คณะกรรมการตุรีพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยขอรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะกรรมการตุรีดังกล่าวข้างต้นดังนี้

2.1 กรณีการกำหนดสถานะตามกฎหมายแก่บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงที่ได้รับการอนุมัติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว ซึ่งมีบุคคลเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 157,150 คน นั้น กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

1) กรณีขอลงทะเบียนการสัญชาติไทย มีบุคคลเป้าหมายตามดิติกะรัฐนตรี จำนวน 90,739 ราย อำเภอได้ออนุมัติสัญชาติไทยแล้ว จำนวน 82,814 ราย (โดยในช่วงระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติ ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 3 เดือน นั้น ออำเภอได้ออนุมัติสัญชาติไทยเพิ่มเติมไปแล้ว จำนวน 1,079 ราย) ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 5,068 ราย (ไม่อยู่ในพื้นที่ 5,042 ราย, เสียชีวิต 2 ราย และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองฯ 24 ราย) คงเหลือที่ต้องดำเนินการ จำนวน 2,857 ราย

2) กรณีขอสัญชาติไทย มีบุคคลเป้าหมายตามดิติกะรัฐนตรี จำนวน 29,115 ราย สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมได้ ดังนี้

(1) อยู่ระหว่างขั้นตอนนำเรียนรู้รัฐนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาใช้คุณพินิจตามกฎหมาย จำนวน 6,377 ราย

(2) ผ่านการพิจารณาจากที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อยและอยู่ระหว่างรอผลการตรวจสอบพฤติกรรมเด็กนักเรียนฯ เสพติดและอาชญากรรม ก่อนนำเรียนรู้รัฐนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาใช้คุณพินิจตามกฎหมาย จำนวน 6,777 ราย

(3) อยู่ระหว่างกรรมการปักกรองตรวจสอบคุณสมบัติ ความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารและการตรวจสอบพฤติกรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย จำนวน 13,528 ราย

(4) พบประวัติอาชญากรรม จำนวน 14 ราย

(5) อยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานของจังหวัด จำนวน 1,826 ราย

(6) ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 593 ราย (ไม่อยู่ในพื้นที่ 577 ราย, เสียชีวิต 2 ราย และรอการพิสูจน์สถานะบุคคล 14 ราย)

ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว 3 เดือน นั้น กระทรวงมหาดไทยได้นำคำร้องเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย จำนวนทั้งสิ้น 10,292 ราย และได้เร่งรัดให้จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ส่งคำร้องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย ระดับจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 9,098 ราย

3) กรณีขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย มีบุคคลเป้าหมายตามดิติกะรัฐนตรี จำนวน 37,296 ราย นั้น สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมได้ ดังนี้

(1) อยู่ระหว่างขั้นตอนนำเรียนรู้รัฐนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาใช้คุณพินิจตามกฎหมาย จำนวน 2,716 ราย

(2) อยู่ระหว่างกรรมการปักกรองตรวจสอบคุณสมบัติ ความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารและการตรวจสอบพฤติกรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 19,333 ราย

(3) อยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานของจังหวัด จำนวน 6,801 ราย

(4) ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 8,446 ราย (ไม้อยู่ในพื้นที่ 7,064 ราย, เสียชีวิต 944 ราย, ไม่ประสงค์ยื่นคำร้อง 2 ราย, ต้องโทษจำคุก 2 ราย, ได้สถานะแล้ว 2 ราย, ขาดคุณสมบัติ 1 ราย และจังหวัดขอปรับลดยอด 431 ราย)

ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาที่ได้รับอนุญาติผ่อนผันให้อัญชั่วคราว 3 เดือน กระทรวงมหาดไทย ได้นำคำร้องเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย จำนวนทั้งสิ้น 950 ราย และได้เร่งรัดให้จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ส่งคำร้องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย ระดับจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 7,158 ราย

4) ประเด็นปัญหาที่สำคัญ

(1) กรณีคำร้องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาให้สัญชาติไทยและให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่ชนกลุ่มน้อย ระดับจังหวัด ซึ่งจังหวัดได้ส่งให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการแล้วนั้น จำเป็นต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสารประกอบคำร้อง และตรวจสอบพฤติกรรมโดยหลักหน่วยงานอย่างเข้มงวด ก่อนนำเรียนรู้รูมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาใช้ดุลพินิจตามกฎหมาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมด้านยาเสพติด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมด้านยาเสพติด ตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย โดยเฉพาะในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจำเป็นต้องมีการพิมพ์ลายนิ้วมือทุกราย (ยกเว้นบุคคลที่อายุไม่เกิน 15 ปี) ในรายที่มีการพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ถูกต้องจะต้องส่งกลับคืนไปพิมพ์ลายนิ้วมือยังสำนักทะเบียนอำเภอที่ยื่นคำร้อง และส่งกลับมาตรวจสอบใหม่ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องดำเนินการโดยเคร่งครัดและใช้ระยะเวลาในแต่ละราย พอสมควร เพื่อมิให้กระทบต่อกำลังของประเทศไทย เพราะกระทำในนามราชอาณาจักรไทย ทำให้ยากต่อการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

(2) ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการรูมนตรีได้มีมติอนุญาติผ่อนผันให้เฉพาะกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง (บุคคลเป้าหมายที่ขอลายการสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทย และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย) อัญเชิญในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวต่อไปได้อีก 3 เดือน (นับตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม - 24 พฤษภาคม 2548) และให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว นั้น ในบางจังหวัดที่มีบุคคลเป้าหมายที่ต้องดำเนินการเป็นจำนวนมาก ได้ประสบปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ราชบุรี และตาก เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ

(3) บุคคลเป้าหมายไม่อยู่ในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามตัวให้มาดำเนินการตามขั้นตอน ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

2.2 กระทรวงมหาดไทยโดยกรรมการปักครอง ได้นำเรื่องตามติดคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 เข้าหารือในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ในการนี้ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ได้ประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกชิตชัย วรรณาสถิตย์) เป็นประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและนายกฤษณ์ รุ่งธนเกียรติ เลขาธุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) เข้าร่วมประชุมด้วย โดยที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการ ดังนี้

1) เห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีขออนุมัติงบกลางปี 2549 เพื่อดำเนิน โครงการ รองรับยุทธศาสตร์ฯ 2 โครงการ คือโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่อยูในระบบทะเบียนราษฎร และโครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อยู่พื้นที่ต่างประเทศในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์ฯ

2) นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาบุคคลบันพืนที่สูงและชุมชนบันพืนที่สูง ซึ่งเป็นผลลัพธ์เนื่องจากมีติดต่อภาระกันที่ 23 สิงหาคม 2548 ดังนี้

(1) กรณีกลุ่มที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอลงทะเบียนราษฎร ขอสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทย และขอสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย จำนวนประมาณ 1.5 แสนคน ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 3 เดือน ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดไว้ เป็นลำดับแรกก่อน โดยเห็นควรให้มีคณะกรรมการทำงานเฉพาะกิจ รับผิดชอบแก้ปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะ

(2) กรณีกลุ่มที่อยู่พื้นที่ชุมชนบันพืนที่สูง จำนวนประมาณ 2.2 แสนคน ซึ่งมีติดต่อภาระกันที่ 23 สิงหาคม 2548 มีได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวอีก ทำให้มีสถานะเป็นคนหนบหนี่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย คนกลุ่มนี้โดยข้อเท็จจริงแล้วอาศัยอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ไม่สามารถสังกัดได้ และกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว ซึ่งเดิมคณะกรรมการรัฐมนตรี เคยมีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี คนกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ ดังนั้น จึงควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาบทวนการผ่อนผัน การอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ โดยให้นำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน ครบถ้วน เกี่ยวกับบุคคลบันพืนที่สูงพร้อมกับเหตุผลที่เสนอขอผ่อนผันเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาบทวนการผ่อนผันให้คนเหล่านี้อาศัยอยู่ชั่วคราวอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา กำหนดแผนงานและมาตรการรองรับการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ โดยให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

2.3 กรณีตามข้อ 2.2 2) (1) ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเร่งพิจารณา ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นลำดับแรกก่อน โดยเห็นควรให้มีคณะกรรมการทำงานเฉพาะกิจ รับผิดชอบแก้ปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะ นั้น กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแผนงาน และมาตรการ รองรับ โดยจัดทำโครงการสำรวจและกำหนดสถานะบุคคลบันพืนที่สูงและชุมชนบันพืนที่สูง

ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 ส่งให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) พิจารณา และนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไปแล้ว ซึ่งในการนี้ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติได้มีความเห็นว่า กลุ่มบุคคลเป้าหมายมีเป็นจำนวนมาก คาดว่าไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สมควรที่กระทรวงมหาดไทยจะได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีขอขยายเวลาการอนุมัติผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวพร้อมกับกลุ่มผู้ที่อพยพเข้ามาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 เพื่อนำบุคคลทั้ง 2 กลุ่มเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 เช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ทั้งนี้ โดยให้นำเสนอข้อเท็จจริง และเหตุผลที่เหมาะสมเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

3. เหตุผลความจำเป็น

เนื่องจากการเร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 ไม่สามารถดำเนินการกับบุคคลเป้าหมาย ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องผ่อนผันให้กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ซึ่งได้ยืนคำร้องและอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย อยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว สำหรับผู้ที่อพยพเข้ามาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 ซึ่งได้จัดทำทะเบียนประจำไว้แล้ว เนื่องจากมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 มิได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวไว้ และเดิมคณะกรรมการรัฐมนตรีเคยมีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี คนกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องผ่อนผันให้อาชญาณอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 เช่นเดียวกัน

4. ความเร่งด่วนของเรื่องที่เสนอ

เนื่องจากการอนุมัติผ่อนผันให้กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงที่ได้ยืนคำร้องขอ ลงรายการสัญชาติไทย ขอสัญชาติไทยและขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 จะสิ้นสุดระยะเวลาผ่อนผันในวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 ดังนั้น หากกลุ่มดังกล่าวไม่ได้รับการ ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวก็จะมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการดำเนินการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายจะไม่สามารถดำเนินการได้ สำหรับกรณีผู้ที่อพยพเข้ามาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 ซึ่งได้จัดทำทะเบียนประจำไว้แล้ว เนื่องจากมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 มิได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวไว้ และเดิมคณะกรรมการรัฐมนตรีเคยมีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี หากไม่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวก็จะมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเช่นเดียวกัน

5. ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงมหาดไทยได้นำเรื่องการดำเนินการตามติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548 เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ซึ่งได้ประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน นายเกรียง รุ่งชนกีย์รดิ เอกอัครราชทูตประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) และผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกรรมการ เข้าร่วมประชุมด้วย โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย นำเสนอคณะกรรมการติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2548

6. ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยจึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติผ่อนผันให้เฉพาะกลุ่มบุคคล บนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ซึ่งได้ยื่นคำร้องและอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย จำนวน 60,229 คน (บุคคลเป้าหมายที่ขอลงทะเบียนสัญชาติไทย 2,857 คน ขอสัญชาติไทย 28,522 คน และขอสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย 28,850 คน) และกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงที่อยู่พื้นที่มาหลังวันที่ 3 ตุลาคม 2528 ซึ่งได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว จำนวน 220,527 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งในการดำเนินการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 ภายใต้การอำนวยการของคณะกรรมการนโยบาย และอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ได้อยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลตามยุทธศาสตร์ ฯ

จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

*****